Kanoon.ir

درخت تو گر بار دانش بگیرد

به زیر آوری چرخ نیلوفری را

شما با دانلود این نمونه سوال، کد تخفیف خرید کتاب از سایت کانون بوک دریافت می کنید

برای دریافت کد جایزه خود، عدد 33 را به سر شماره 90008451 ارسال کنید.

kanoonBook.ir

www.kanoon.ir

ش صندلی:	نام واحد آموزشی:	نوبت امتحانی: نیم‌سال اول
نام و نام خانوادگی:	پایه: دوازدهم	رشته: ریاضی ـ تجربی
سؤال امتحان درس: ادبیات فارسی ۳	نام دبیر:	سال تحصیلی: ۱۴۰۴-۱۴۰۳

ساعت امتحان: ۸:۰۰ صبح	
زمان پاسخگویی: ۹۰ دقیقه	
تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۱۰/۰۵	
تعداد صفحه سؤال: ۶ صفحه	

	بارم
قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱- برای واژه «آوند» در بیت «چون گشت زمین ز جوْر گردون/ سرد و سیه و خموش و آوند» یک معادل معنایی در عبارت زیر بیابید و بنویسید. «گرم تماشا و غرق در این دریای سبز معلقی که بر آن مرغان الماس پر، ستارگان زیبا و خاموش، تک تک از غیب سر می‌زنند.»	۰/۲۵
۲- عبارت «کِشـشِ روحِ انسـان خداجو در راه شـناخت پروردگار و اِدراک حقیقت هسـتی»، توضـیح واژه‌ای اسـت که آن واژه در گزارهٔ ..... آمده است؟ الف) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق تا بگویم شرح دردِ اشتیاق ب) همّت از باد سحر می‌طلبم گر ببَرد خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است پ) یکی از صاحب دلان سر به جیب مراقبت فروبرده بود و در بحر مکاشفت مستغرق شده.	۰/۲۵
۳- از بین واژه‌های «گرفتار، مرتبط، رها» برای کدام یک در عبارت زیر، معادل معنایی وجود دارد؟ « گفت: سـه مَرکب دارم؛ بازبسـته؛ چون نعمتی پدیدآید، برمَرکب شُـکر نشـینم. چون بلایی پدیدآید، بَرمَرکب صـبر نشـینم و چون طاعتی پیدا گردد، بَرمَرکب اخلاص نشینم و پیش روم.»	۰/۲۵
۴- واژهٔ «فرخنده‌پی» در مصراع «آن خضر که فرخنده پی‌اش نام نهادند»، با کدام‌یک از واژه‌های«نحس، شیرسپهر، سعد، پیوند» در ابیات زیر، تضاد معنایی دارد؟ «تا وارهی از دَم ستوران وین مردم نحسِ دیومانند با شیرسپهر بسته پیمان با اختر سعد کرده پیوند»	۰/۲۵
۵- در کدام بخش مشخّص‌شده از متن زیر، نادرستی املایی وجود دارد؟ « پس از عظیمت رضاشاه (۱) که قبلاً رضاخان بود و بعداً هم رضاخان شد- همهٔ تبعیدی‌ها به ایل و عشیره (۲) بازگشتند. چشمه‌های زلال (۳) در انتظارشان بود. باز زین و برگ را برگُردهٔ کهَرها و کُرندها (۴) گذاشتند و سرگرم تاخت و تاز شدند.»	۰/۲۵
۶- از بین واژه‌های «غربت/قربت» کدام‌یک، تکمیل‌کنندهٔ مفهوم عبارت زیر است؟ « تابستان وصال، درست به هنگام، همچون همه ساله، امیدبخش و گرم و مهربان و نوازشگر می‌آمد و ما را از ..... زندان شهر به میهن آزاد و دامن‌گسترمان، کویر می‌بُرد.»	۰/۲۵
۷- در جملات زیر، نادرستی‌های املایی را بیابید و اصلاح کنید. ـ از اَمّان به بعد تغییر زمین آشکار شد. ـ به غایت‌القصوای مقصود خود رسیده است. ـ مخارج قریب شش ماه من بود. ـ از داخل کاذیه، یک پاکت کهنه را برداشت. ـ از زیباترین نواحی عالم است. ـ برجسته‌ترین شاگرد حوضهٔ ادیب بزرگ بود. ـ علف و خاری را پوزه می‌زند. ـ احمدرضا ذُل می زند به چشمان خر.	۰/۷۵
«ادامهٔ سؤالات در صفحه ۲»	

www-kanoon-ir

ش صندلی:	نام واحد آموزشی:	نوبت امتحانی: نیم‌سال اول
نام و نام خانوادگی:	پایه: دوازدهم	رشته: ریاضی ــ تجربی
سؤال امتحان درس: ادبیات فارسی ۳	نام دبیر:	سال تحصیلی: ۱۴۰۴-۱۴۰۳

ساعت امتحان: ۸:۰۰ صبح	
زمان پاسخگویی: ۹۰ دقیقه	
تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۱۰/۰۵	
تعداد صفحه سؤال: ۶ صفحه	

۸- اگر بخواهیم به ترتیب، جای خالی ابیات زیر را با واژه‌های مناسب تکمیل کنیم، املای واژه‌های کدام گزاره را برمی‌گزینید. ــ با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است ما را ..... است که جمشید جم نداشت ــ چو عاجز گشت خسرو در جوابش نیامد بیش‌پرسیدن ..... ــ توحکیمی تو عظیمی تو کریمی تو رحیمی تو نمایندهٔ فضلی تو سزاوار ..... الف) فراغتی-ثوابش-ثنایی ب) فراقتی- صوابش- سنایی پ) فراقتی- ثوابش- سنایی ت) فراغتی- صوابش- ثنایی	۰/۲۵
۹- با توجّه به معنی جملات، املای کدام واژه‌ها را مناسب می‌بینید؟ الف) واصفانِ حلیهٔ جمالش به تحیّر ..... (منسوب/ منصوب) ب) تن زجان و جان ز تن ..... نیست(مسطور/ مستور)	۰/۵
۱۰- در عبارت زیر، یک مورد «وابستهٔ وابسته» به کاررفته است؛ وابستهٔ وابسته را بنویسید و نمودار پیکانی گروه را رسم کنید. «ناچار می‌بایست ده فرسخ راه را پیموده به سیرجان بروم. امّا از کرّان به بعد، هفت فرسنگ، تمامِ بیابان، ریگزار بود.»	۰/۵
۱۱- در متن زیر، جمله‌ای بیابید که با الگوی «نهاد+ مفعول+ مسند+ فعل» ساخته شده است؛ سپس اجزای جمله را بنویسید. « او بندهٔ خود را عاشق خود کند، آنگاه بر بنده عاشق باشد و بنده را گوید: تو عاشق و مُحبِّ مایی، و ما معشوق و حبیب توایم.»	۰/۵
۱۲- باتوجه به بیت زیر، درستی یا نادرستی هریک از گزاره‌ها را تعیین کنید. «هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش بازجوید روزگار وصل خویش» الف) در بیت، وابستهٔ وابسته از نوع «مضاف‌الیه مضاف‌الیه» یافت می‌شود. درست☐ نادرست ☐ ب) «هر کسی» با واژه «دستور» در مصراع «چه نیکو گفت با جمشید دستور» نقش دستوری مشترک دارد. درست☐ نادرست☐	۰/۵
۱۳- نوع حذف فعل در بیت «بنده همان بـه کـه ز تقصـیر خـویش/ عـذر بـه درگـاه خـدای آورَد» بـا نـوع حـذف فعـل در کدام گزاره یکسان است؟ الف) گفت: « والی از کجا در خانهٔ خَمّار نیست» ب) کرم بین و لطفِ خداوندگار پ) که با نادان نه شیون باد و نه سور	۰/۵
۱۴- در گزاره‌های «الف» و «ب»، فعل‌های مشخّص‌شده را از نظر کاربرد معنایی بررسی کنید. الف)گفت: «نزدیک است والی را سرای، آن‌جا شویم» (شویم) ب) ای مشت زمین بر آسمان شو (شو)	۰/۵
«ادامهٔ سؤالات در صفحه ۳»	

www-kanoon-ir

ش صندلی: نام و نام خانوادگی: سؤال امتحان درس: ادبیات فارسی ۳	نام واحد آموزشی: ..... پایه: دوازدهم نام دبیر:	نوبت امتحانی: نیم‌سال اول رشته: ریاضی ــ تجربی سال تحصیلی: ۱۴۰۴-۱۴۰۳	ساعت امتحان: ۸:۰۰ صبح زمان پاسخگویی: ۹۰ دقیقه تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۱۰/۰۵ تعداد صفحه سؤال: ۶ صفحه

۱۵- باتوجّه به بیت زیر، به پرسش‌های داده‌شده پاسخ دهید. « زین بی‌خردان سفله بستان دادِ دل مردم خردمند» الف) بیت، دارای چند ترکیب وصفی است؟ ب) هستهٔ گروه مفعولی را بنویسید.	۰/۵
۱۶-از دیدگاه دستور زبان فارسی، کدام مورد دربارهٔ بیت زیر صدق نمی‌کند؟ «سینه خواهم شرحه‌شرحه از فراق تا بگویم شرح درد اشتیاق» الف) واژه‌های «سینه» و «شرح»، نقش دستوری مشترکی دارند. ب) واژه «اشتیاق»، وابستهٔ وابستهٔ گروه اسمی است. پ) «درد اشتیاق»، ترکیب اضافی است. ت) برای واژهٔ «فراق» در زبان فارسی، هم‌آوا وجود دارد.	۰/۵
۱۷- نقش ضمیر پیوسته را در هر یک از گزاره‌های زیر، مشخص کنید. الف) هیچ نقّاشت نمی‌بیند که نقشی برکشد ب) بازش بخواند، باز اعراض فرماید.	۰/۵
قلمرو ادبی (۵ نمره) **۱۸- جای خالی عبارات زیر را با واژه‌های مناسب تکمیل کنید.** الف) در جملهٔ «کرانه‌های فرات، خط از کرانهٔ رود تیبر می‌خواندند.» کرانهٔ رود تیبر، مجاز از ..... است. ب) در جملهٔ « با راه‌آهن به بروکسل، پایتخت بلژیک می‌رفتیم.» واژه «راه‌آهن» دارای آرایهٔ ..... است.	۰/۵
۱۹- باتوجّه به بیت زیر، به پرسش‌های داده‌شده پاسخ دهید. **« آتش عشق است کاندر نی فتاد جوشش عشق است کاندر می فتاد»** الف) شاعر با خلق کدام آرایهٔ ادبی، علّت جوششِ می را تأثیرپذیری از عشق می‌داند؟ ب) یک تشبیه بیابید و بنویسید.	۰/۵
۲۰- برای هر یک از گزاره‌های «الف» و «ب»، آرایهٔ مناسبی را برگزینید. الف) کاووس کیانی که کی‌اش نام نهادند/ کی بود؟ کجا بود؟ کی‌اش نام نهادند؟ ب) خانه‌ای کاو شود از دست اَجانب آباد/ زاشک ویران کُنش آن خانه که بیت‌الحَزَن است. ـ حسن تعلیل ـ جناس هم‌سان ـ حس‌آمیزی -اغراق	۰/۵
«ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ ۴»	

www-kanoon-ir

ش صندلی: نام و نام خانوادگی: سؤال امتحان درس: ادبیات فارسی ۳	نام واحد آموزشی: ..... پایه: دوازدهم نام دبیر:	نوبت امتحانی: نیم‌سال اول رشته: ریاضی ــ تجربی سال تحصیلی: ۱۴۰۴-۱۴۰۳	ساعت امتحان: ۸:۰۰ صبح زمان پاسخگویی: ۹۰ دقیقه تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۱۰/۰۵ تعداد صفحه سؤال: ۶ صفحه

۲۱- از بین آرایه‌های «اسلوب معادله، ایهام تناسب، حس‌آمیزی، متناقض‌نما، حسن تعلیل»، دو آرایه را برگزینید که در بیت زیر یافت می‌شوند؟ «شانه می‌آید به کار زلف در آشفتگی آشنایان را در ایّام پریشانی بپرس»	۰/۵
۲۲- در عبارت «ای عزیز! پروانه، قوت از عشقِ آتش خورَد، بی‌آتش قرار ندارد و در آتش وجود ندارد.»: الف) واژه‌های «قرار» و «وجود» موجب آفرینش چه آرایه‌ای شده‌اند؟ ب) «پروانه» نماد چه کسی است؟	۰/۵
۲۳- در متن زیر، یک آرایهٔ «تشخیص» را بیابید و بنویسید. «شگفتا که نگاه‌های لوکس مردم آسفالت‌نشین شهر، آن را کهکشان می‌بینند و دهاتی‌های کاهکش کویر، شاهراه‌علی، راه‌کعبه، راهی که علی از آن به کعبه می‌رود. کلمات را کنار زنید و در زیر آن، روحی را که در این تلقّی و تعبیر پنهان است، تماشا کنید.»	۰/۵
۲۴- برای هر یک از آثار «الف» و «ب»، نام خالقِ اثرِ مناسبی را از سمت چپ جدول برگزینید. الف) بخارای من ایل من ب) مثلِ درخت، در شب باران ۱) باستانیِ پاریزی ۲) احمد عربلو ۳) محمّد بهمن بیگی ۴) محمدرضا شفیعی کدکنی	۰/۵
۲۵- از دیدگاه تاریخ ادبیات، کدام‌یک از موارد زیر، نادرست است؟ الف) «کویر» نوشتهٔ علی شریعتی، نوعی حسب‌حال به حساب می‌آید. ب) محمّدتقی بهار، شعر «دماوندیّه» را در سال ۱۴۰۱، در قالب قصیده سرود. پ) شعر «مست و هشیارِ» پروین اعتصامی، به شیوهٔ مناظره و در قالب قطعه سروده شده است. ت) به غزل‌هایی که محتوای آنها بیشتر مسائل سیاسی و اجتماعی است، غزل اجتماعی می‌گویند که در دورهٔ صفویه رواج یافت.	۰/۵
۲۶- از شعر «صبحِ ستاره‌باران» مصراعی را بنویسید که در آن، ترکیب «جویبار جاری» به‌کار رفته است؟	۰/۲۵
۲۷- جای خالی بیت زیر را با مصراعی مناسب تکمیل کنید. **«وجه خدا اگر شودت منظر نظر .....»**	۰/۲۵
۲۸- از شعر «صبحِ ستاره باران»، مصراعی را بنویسید که با واژهٔ «گفتی» آغاز شده است.	۰/۲۵
«ادامهٔ سؤالات در صفحه ۵»	

www-kanoon-ir

ش صندلی: نام و نام خانوادگی: سؤال امتحان درس: ادبیات فارسی ۳	نام واحد آموزشی: ..... پایه: دوازدهم نام دبیر:	نوبت امتحانی: نیم‌سال اول رشته: ریاضی ــ تجربی سال تحصیلی: ۱۴۰۴-۱۴۰۳

ساعت امتحان: ۸:۰۰ صبح
زمان پاسخگویی: ۹۰ دقیقه
تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۱۰/۰۵
تعداد صفحه سؤال: ۶ صفحه

۲۹- مصراع دوم از بیت زیر را براساس شعرخوانی «در مکتب حقایق» مرتّب کنید. «خواب و خورت ز مرتبهٔ خویش دور کرد رسی- به خویش- بی‌خواب و خور- شوی- که- آن‌گه»	۰/۲۵
قلمرو فکری (۸ نمره) **۳۰- در عبارت زیر، نویسنده از چه موضوعی ناخرسند است و رضایت ندارد؟** «شاهین تیزبال افق‌ها بودم. زنبوری طفیلی شدم و به کنجی پناه بردم.»	۰/۵
۳۱- در بیت زیر، شاعر، چه عاملی را لازمهٔ کمال و ارزشمندی برمی‌شمارد؟ «صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب تا شد تهی از خویش و نی‌اش نام نهادند»	۰/۵
۳۲- با توجّه به دیدگاه شهاب‌الدّین سهروردی و با تکیه بر محتوای درسِ «در حقیقت عشق»، جای خالی عبارت زیر را باواژه‌های مناسب تکمیل کنید. «پس اوّل پایه ..... است و دوم پایه ..... و سیُم پایه، عشق. و به عالَم عشق- که بالای همه است- نتوان رسیدن تا از [آن دو] دو پایهٔ نردبان نسازد.»	۰/۵
۳۳- برای هریک از عبارات «الف» و «ب»، بیت مناسبی را از سمت چپ جدول برگزینید که با آن ارتباط مفهومی داشته باشد. (یکی از ابیات سمت چپ جدول ، اضافی است.) الف) حیات از عشق می‌شناس و مَمات بی‌عشق می‌یاب. ب) در عشق قدم‌نهادن کسی را مسلّم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند. ۱)بی‌عشق زیستن را جز نیستی چه نام است؟/ یعنی اگر نباشی، کارِ دلم تمام است ۲)من که هرآنچه داشتم اوّل ره گذاشتم/ حال برای چون تویی اگر که لایقم بگو ۳)عشق بر یک فرش بنشاند گدا و شاه را/ سیل، یکسان می‌کند پست و بلندِ راه را	۰/۵
۳۴- مفهوم «اشتیاق پایان‌ناپذیر عاشق» از کدام بیت زیر، دریافت می‌شود؟ الف) هرکه جز ماهی، زآبش سیر شد هرکه بی روزی است، روزش دیر شد ب) در نیابد حال پخته هیچ خام پس سخن کوتاه باید، والسّلام پ)در ره عشق نشد کس به یقین محرم راز هرکسی برحسب فکر گمانی دارد ت) روزها گررفت، گو رو، باک نیست تو بمان، ای آن‌که جز تو پاک نیست	۰/۵
«ادامهٔ سؤالات در صفحه ۶»	

www-kanoon-ir

۳۵-در مصراع دوم از بیت زیر، شاعر، مخاطب را به چه چیزی دعوت می‌کند؟ « برکش ز سر این سپید معجر بنشین به یکی کبود اورند»	۰/۵
۳۶- در بیت زیر، شاعر بر پایهٔ تشبیه، چه موضوعی را کم‌ارزش تلقّی می‌کند؟ « جامه‌ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است»	۰/۵
۳۷- مفهوم مناسب را از کمانک روبه‌روی ابیات برگزینید. الف) ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز/ کان سوخته را جان شد و آواز نیامد (رازداری-لطف حق) ب) گفت: «مستی، زان سبب افتان و خیزان می‌روی»/ گفت: «جُرم راه‌رفتن نیست، ره هموار نیست» (اوضاع نامساعد-تزویر)	۰/۵
ابیات و عبارات شماره‌های ۳۸ تا ۴۳ را به نثر روان برگردانید.	
۳۸- پردهٔ ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفهٔ روزی به خطای مُنکر نبُرَد.	۰/۷۵
۳۹-«بگرای چو اژدهای گرزه بخروش چو شرزه‌شیر اَرغند»	۰/۷۵
۴۰- از بیم عقرب جرّارهٔ دموکراسی قرن بیستم، ناچارشده به مارغاشیهٔ حکومت سرهنگ‌ها پناه ببرَد.	۰/۷۵
۴۱- نی، حریفِ هر که از یاری بُرید پرده‌هایش پرده‌های ما درید	۰/۷۵
۴۲- عشق به همه‌جایی مأوا نکند و به هر دیده، روی ننماید.	۰/۵
۴۳- نتوان وصف تو گفتن که تو در فهم نگنجی نتوان شِبه تو گفتن که تو در وهم نیایی	۰/۵
	۲۰

www-kanoon.ir

بسمه تعالی

مجتمع آموزشی فرهنگی علامه

پاسخنامه

سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

آزمون پایان ترم درس: ادبیات فارسی ۳

پایه دهم ـ نیم‌سال اول

پاسخ‌نامه در ۴ صفحه تنظیم شده است.

تاریخ: ۱۴۰۳/۱۰/۰۵

زمان پاسخ‌گویی: ۹۰ دقیقه

قلمرو زبان (۷ نمره)

۱-

معلّق (۰/۲۵)

۲-

الف/ اشتیاق (۰/۲۵)

۳-

مرتبط (۰/۲۵)؛ واژهٔ «باز بسته» معادل معنایی«مرتبط» است.

۴-

نحس (۰/۲۵)؛ فرخنده‌پی: خوش یُمن-نحس:بدیُمن

۵-

عظیمت رضاشاه (۰/۲۵)

۶-

غربت (۰/۲۵)

۷-

کاذیه ← کازیه (۰/۲۵) ـ حوضه ← حوزه (۰/۲۵)- ذُل ← زُل (۰/۲۵)

* تنها به پاسخ‌هایی نمره تعلّق می‌گیرد که واژهٔ نادرست را اصلاح کرده باشد.

۸-

ت/فراغتی-صوابش-ثنایی (۰/۲۵)

۹-

الف) منسوب (۰/۲۵) ب) مستور (۰/۲۵)

۱۰-

الف) فرسخ (۰/۲۵) ده فرسخ راه (۰/۲۵)

۱۱-

او بندهٔ خود را عاشق خود کند. (۰/۲۵) / او (نهاد)، بندهٔ خود (مفعول)، عاشق خود (مسند)، کند (فعل) (۰/۲۵)

www-kanoon-ir

-۱۲

الف) درست(۰/۲۵)؛ «خویش» مضاف‌الیه مضاف‌الیه است.

ب) درست(۰/۲۵)؛ هر دو نهاد هستند؛ دستور (وزیر و مشاور) با جمشید چه نیکو گفت.

-۱۳

الف)(۰/۵)؛ در بیت صورت سؤال، فعل «است» و در مصراع «الف»، «می‌دانی/معلوم است»

هر دو به قرینهٔ معنایی حذف شده‌اند: همان به [است]- از کجا [می‌دانی]

-۱۴

الف) برویم/غیراسنادی (۰/۲۵) ، ب) برو/غیراسنادی (۰/۲۵)

-۱۵

الف) سه ترکیب وصفی (۰/۲۵)؛ این بی‌خردان، بی‌خردان سِفله، مردم خردمند ب)داد (۰/۲۵)

-۱۶

ت) (۰/۵)؛ «فراق» و «فَراغ» هم‌آوا نیستند، چون تلفّظ آن‌ها متفاوت است.

-۱۷

الف)مفعول (۰/۲۵)؛ تو را نمی‌بیند. ب)مفعول (۰/۲۵)؛ باز او را بخواند.

قلمرو ادبی (۵ نمره)

-۱۸

الف) حکومت روم یا حاکمان آن سرزمین (۰/۲۵) ب) مجاز (۰/۲۵)؛ مجاز از قطار

-۱۹

الف)حسن تعلیل (۰/۲۵) ب)آتش عشق/تشبیه عشق به آتش (۰/۲۵)

-۲۰

الف) ۲/ جناس همسان (۰/۲۵)؛«کی» و «کی» دارای جناس همسان است. ب)۴/ اغراق (۰/۲۵)؛ اغراق دربارهٔ فراوانی اشک

-۲۱

اسلوب معادله (۰/۲۵)، ایهام تناسب (۰/۲۵)؛ واژه‌های شانه، آشفتگی و پریشانی دارای ایهام تناسب‌اند.

-۲۲

الف)سجع (۰/۲۵) ب)عاشقِ بی‌ادّعا و پاک باز (۰/۲۵)

www-kanoon-ir

-۲۳

روح داشتنِ تلقّی و تعبیر (۰/۵)

-۲۴

الف/بخارای من ایل من: ۳/ محمّدبهمن بیگی (۰/۲۵)

ب) مثلِ درخت، در شب باران : ۴/محمدرضا شفیعی کدکنی (۰/۲۵)

-۲۵

ت (۰/۵)؛ در عصر مشروطه رواج یافت.

-۲۶

ای جویبار جاری! زین سایه برگ مگریز (۰/۲۵)

-۲۷

زین‌پس شکی نماند که صاحب نظرشوی (۰/۲۵)

-۲۸

گفتی: «به روزگاران مهری نشسته» گفتم (۰/۲۵)

-۲۹

آن‌گه رسی به خویش که بی‌خواب و خور شوی (۰/۲۵)

قلمرو فکری (۸ نمره)

-۳۰

از عرش به فرش آمدنِ خود / از عزّت به ذلّت رسیدنِ خود / تبدیل شرایط مطلوب به نامطلوب (یا هر مفهوم مشابهٔ دیگر) (۰/۵)

-۳۱

تحمل رنج و سختی‌ها (۰/۵)

-۳۲

معرفت (۰/۲۵)، محبّت (۰/۲۵)

*تنها به پاسخ‌هایی نمره تعلّق می‌گیرد که ترتیب رعایت شده باشد؛ یعنی ابتدا معرفت و سپس محبّت ذکر شود.

-۳۳

الف) بیت «۱» / بی عشق زیستن را .... (۰/۲۵)

ب) بیت «۲» / من که هرآنچه داشتم .... (۰/۲۵)

www-kanoon-ir

-۳۴

بیت «الف» / هرکه جز ماهی .... (۰/۵)

-۳۵

قدرت نمایی / به دست گرفتنِ قدرت (۰/۵)

-۳۶

وجودی که در راه وطن فدا نشود. (یا هر مفهوم مشابهٔ دیگر) (۰/۵)

-۳۷

الف) رازداری(۰/۲۵) ب)اوضاع نامساعد (۰/۲۵)

*** ابیات و عبارات شمارهٔ ۳۸ تا ۴۳**

-۳۸

آبروی بندگان را به خاطر گناه آشکار نمی‌ریزد و روزیِ مقرّر کسی را به خاطر گناه ناپسندش قطع نمی‌کند. (۰/۷۵)

-۳۹

مانند اژدهای خطرناک و سمّی حمله‌ور شو و مانند شیرخشمگین و قهرآلود فریاد کن (۰/۷۵)

-۴۰

از ترس دموکراسیِ قرن بیستم که همچون عقرب زرد سمّی، خطرناک است به حکومت نظامیان که همچون مار غاشیه، بسیار خطرناک‌تر است، پناه ببَرد. (۰/۷۵)

*از دانش آموزان، معنی عبارت خواسته شد نه مفهوم آن.

-۴۱

نالهٔ نی، همدم کسی است که از یارش جدا شده و دردِ فراق دارد. نغمه‌های مرتّب نی، راز عاشق را برملا می‌کند. (۰/۷۵)

-۴۲

عشق در هرجایی منزل نمی‌کند و به هر انسانی جلوه نمی‌نماید. (هر کسی، شایستگی عشق را ندارد.) (۰/۵)

-۴۳

[خدایا] نمی‌توان وصف تو را گفت: چون تو در فهم انسان نمی‌گنجی. نمی‌توان چیزی شبیه تو یافت که تو در خیال و تصوّر ما در نمی‌آیی. (۰/۵)

www-kanoon-ir

ش صندلی:	نام واحد آموزشی:	نوبت امتحانی: نیم‌سال اول
نام و نام خانوادگی:	پایه: دوازدهم	رشته: ریاضی ـ تجربی
سؤال امتحان درس: ادبیات فارسی ۳	نام دبیر:	سال تحصیلی: ۱۴۰۴-۱۴۰۳

ساعت امتحان: ۸:۰۰ صبح	
زمان پاسخگویی: ۹۰ دقیقه	
تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۱۰/۰۵	
تعداد صفحه سؤال: ۶ صفحه	

	بارم
قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱- برای واژه «آوند» در بیت «چون گشت زمین ز جوْر گردون/ سرد و سیه و خموش و آوند» یک معادل معنایی در عبارت زیر بیابید و بنویسید. «گرم تماشا و غرق در این دریای سبز معلقی که بر آن مرغان الماس پر، ستارگان زیبا و خاموش، تک تک از غیب سر می‌زنند.»	۰/۲۵
۲- عبارت «کِشـشِ روحِ انسـان خداجو در راه شـناخت پروردگار و اِدراک حقیقت هسـتی»، توضـیح واژه‌ای اسـت که آن واژه در گزارهٔ ..... آمده است؟ الف) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق تا بگویم شرح دردِ اشتیاق ب) همّت از باد سحر می‌طلبم گر ببَرد خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است پ) یکی از صاحب دلان سر به جیب مراقبت فروبرده بود و در بحر مکاشفت مستغرق شده.	۰/۲۵
۳- از بین واژه‌های «گرفتار، مرتبط، رها» برای کدام یک در عبارت زیر، معادل معنایی وجود دارد؟ « گفت: سـه مَرکب دارم؛ بازبسـته؛ چون نعمتی پدیدآید، برمَرکب شُـکر نشـینم. چون بلایی پدیدآید، بَرمَرکب صـبر نشـینم و چون طاعتی پیدا گردد، بَرمَرکب اخلاص نشینم و پیش روم.»	۰/۲۵
۴- واژهٔ «فرخنده‌پی» در مصراع «آن خضر که فرخنده پی‌اش نام نهادند»، با کدام‌یک از واژه‌های«نحس، شیرسپهر، سعد، پیوند» در ابیات زیر، تضاد معنایی دارد؟ «تا وارهی از دَم ستوران وین مردم نحسِ دیومانند با شیرسپهر بسته پیمان با اختر سعد کرده پیوند»	۰/۲۵
۵- در کدام بخش مشخّص‌شده از متن زیر، نادرستی املایی وجود دارد؟ « پس از عظیمت رضاشاه (۱) که قبلاً رضاخان بود و بعداً هم رضاخان شد- همهٔ تبعیدی‌ها به ایل و عشیره (۲) بازگشتند. چشمه‌های زلال (۳) در انتظارشان بود. باز زین و برگ را برگُردهٔ کهَرها و کُرندها (۴) گذاشتند و سرگرم تاخت و تاز شدند.»	۰/۲۵
۶- از بین واژه‌های «غربت/قربت» کدام‌یک، تکمیل‌کنندهٔ مفهوم عبارت زیر است؟ « تابستان وصال، درست به هنگام، همچون همه ساله، امیدبخش و گرم و مهربان و نوازشگر می‌آمد و ما را از ..... زندان شهر به میهن آزاد و دامن‌گسترمان، کویر می‌بُرد.»	۰/۲۵
۷- در جملات زیر، نادرستی‌های املایی را بیابید و اصلاح کنید. ـ از اَمّان به بعد تغییر زمین آشکار شد. ـ به غایت‌القصوای مقصود خود رسیده است. ـ مخارج قریب شش ماه من بود. ـ از داخل کاذیه، یک پاکت کهنه را برداشت. ـ از زیباترین نواحی عالم است. ـ برجسته‌ترین شاگرد حوضهٔ ادیب بزرگ بود. ـ علف و خاری را پوزه می‌زند. ـ احمدرضا ذُل می زند به چشمان خر.	۰/۷۵
«ادامهٔ سؤالات در صفحه ۲»	

www-kanoon-ir

ش صندلی:	نام واحد آموزشی:	نوبت امتحانی: نیم‌سال اول
نام و نام خانوادگی:	پایه: دوازدهم	رشته: ریاضی ــ تجربی
سؤال امتحان درس: ادبیات فارسی ۳	نام دبیر:	سال تحصیلی: ۱۴۰۴-۱۴۰۳

ساعت امتحان: ۸:۰۰ صبح	
زمان پاسخگویی: ۹۰ دقیقه	
تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۱۰/۰۵	
تعداد صفحه سؤال: ۶ صفحه	

۸- اگر بخواهیم به ترتیب، جای خالی ابیات زیر را با واژه‌های مناسب تکمیل کنیم، املای واژه‌های کدام گزاره را برمی‌گزینید. ــ با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است ما را ..... است که جمشید جم نداشت ــ چو عاجز گشت خسرو در جوابش نیامد بیش‌پرسیدن ..... ــ توحکیمی تو عظیمی تو کریمی تو رحیمی تو نمایندهٔ فضلی تو سزاوار ..... الف) فراغتی-ثوابش-ثنایی ب) فراقتی- صوابش- سنایی پ) فراقتی- ثوابش- سنایی ت) فراغتی- صوابش- ثنایی	۰/۲۵
۹- با توجّه به معنی جملات، املای کدام واژه‌ها را مناسب می‌بینید؟ الف) واصفانِ حلیهٔ جمالش به تحیّر ..... (منسوب/ منصوب) ب) تن زجان و جان ز تن ..... نیست(مسطور/ مستور)	۰/۵
۱۰- در عبارت زیر، یک مورد «وابستهٔ وابسته» به کاررفته است؛ وابستهٔ وابسته را بنویسید و نمودار پیکانی گروه را رسم کنید. «ناچار می‌بایست ده فرسخ راه را پیموده به سیرجان بروم. امّا از کرّان به بعد، هفت فرسنگ، تمامِ بیابان، ریگزار بود.»	۰/۵
۱۱- در متن زیر، جمله‌ای بیابید که با الگوی «نهاد+ مفعول+ مسند+ فعل» ساخته شده است؛ سپس اجزای جمله را بنویسید. « او بندهٔ خود را عاشق خود کند، آنگاه بر بنده عاشق باشد و بنده را گوید: تو عاشق و مُحبِّ مایی، و ما معشوق و حبیب توایم.»	۰/۵
۱۲- باتوجه به بیت زیر، درستی یا نادرستی هریک از گزاره‌ها را تعیین کنید. «هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش بازجوید روزگار وصل خویش» الف) در بیت، وابستهٔ وابسته از نوع «مضاف‌الیه مضاف‌الیه» یافت می‌شود. درست☐ نادرست ☐ ب) «هر کسی» با واژه «دستور» در مصراع «چه نیکو گفت با جمشید دستور» نقش دستوری مشترک دارد. درست☐ نادرست☐	۰/۵
۱۳- نوع حذف فعل در بیت «بنده همان بـه کـه ز تقصـیر خـویش/ عـذر بـه درگـاه خـدای آورَد» بـا نـوع حـذف فعـل در کدام گزاره یکسان است؟ الف) گفت: « والی از کجا در خانهٔ خَمّار نیست» ب) کرم بین و لطفِ خداوندگار پ) که با نادان نه شیون باد و نه سور	۰/۵
۱۴- در گزاره‌های «الف» و «ب»، فعل‌های مشخّص‌شده را از نظر کاربرد معنایی بررسی کنید. الف)گفت: «نزدیک است والی را سرای، آن‌جا شویم» (شویم) ب) ای مشت زمین بر آسمان شو (شو)	۰/۵
«ادامهٔ سؤالات در صفحه ۳»	

www-kanoon-ir

ش صندلی: نام و نام خانوادگی: سؤال امتحان درس: ادبیات فارسی ۳	نام واحد آموزشی: ..... پایه: دوازدهم نام دبیر:	نوبت امتحانی: نیم‌سال اول رشته: ریاضی ــ تجربی سال تحصیلی: ۱۴۰۴-۱۴۰۳	ساعت امتحان: ۸:۰۰ صبح زمان پاسخگویی: ۹۰ دقیقه تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۱۰/۰۵ تعداد صفحه سؤال: ۶ صفحه

۱۵- باتوجّه به بیت زیر، به پرسش‌های داده‌شده پاسخ دهید. « زین بی‌خردان سفله بستان دادِ دل مردم خردمند» الف) بیت، دارای چند ترکیب وصفی است؟ ب) هستهٔ گروه مفعولی را بنویسید.	۰/۵
۱۶-از دیدگاه دستور زبان فارسی، کدام مورد دربارهٔ بیت زیر صدق نمی‌کند؟ «سینه خواهم شرحه‌شرحه از فراق تا بگویم شرح درد اشتیاق» الف) واژه‌های «سینه» و «شرح»، نقش دستوری مشترکی دارند. ب) واژه «اشتیاق»، وابستهٔ وابستهٔ گروه اسمی است. پ) «درد اشتیاق»، ترکیب اضافی است. ت) برای واژهٔ «فراق» در زبان فارسی، هم‌آوا وجود دارد.	۰/۵
۱۷- نقش ضمیر پیوسته را در هر یک از گزاره‌های زیر، مشخص کنید. الف) هیچ نقّاشت نمی‌بیند که نقشی برکشد ب) بازش بخواند، باز اعراض فرماید.	۰/۵
قلمرو ادبی (۵ نمره) **۱۸- جای خالی عبارات زیر را با واژه‌های مناسب تکمیل کنید.** الف) در جملهٔ «کرانه‌های فرات، خط از کرانهٔ رود تیبر می‌خواندند.» کرانهٔ رود تیبر، مجاز از ..... است. ب) در جملهٔ « با راه‌آهن به بروکسل، پایتخت بلژیک می‌رفتیم.» واژه «راه‌آهن» دارای آرایهٔ ..... است.	۰/۵
۱۹- باتوجّه به بیت زیر، به پرسش‌های داده‌شده پاسخ دهید. **« آتش عشق است کاندر نی فتاد جوشش عشق است کاندر می فتاد»** الف) شاعر با خلق کدام آرایهٔ ادبی، علّت جوششِ می را تأثیرپذیری از عشق می‌داند؟ ب) یک تشبیه بیابید و بنویسید.	۰/۵
۲۰- برای هر یک از گزاره‌های «الف» و «ب»، آرایهٔ مناسبی را برگزینید. الف) کاووس کیانی که کی‌اش نام نهادند/ کی بود؟ کجا بود؟ کی‌اش نام نهادند؟ ب) خانه‌ای کاو شود از دست اَجانب آباد/ زاشک ویران کُنش آن خانه که بیت‌الحَزَن است. ـ حسن تعلیل ـ جناس هم‌سان ـ حس‌آمیزی -اغراق	۰/۵
«ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ ۴»	

www-kanoon-ir

ش صندلی: نام و نام خانوادگی: سؤال امتحان درس: ادبیات فارسی ۳	نام واحد آموزشی: ..... پایه: دوازدهم نام دبیر:	نوبت امتحانی: نیم‌سال اول رشته: ریاضی ــ تجربی سال تحصیلی: ۱۴۰۴-۱۴۰۳	ساعت امتحان: ۸:۰۰ صبح زمان پاسخگویی: ۹۰ دقیقه تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۱۰/۰۵ تعداد صفحه سؤال: ۶ صفحه

۲۱- از بین آرایه‌های «اسلوب معادله، ایهام تناسب، حس‌آمیزی، متناقض‌نما، حسن تعلیل»، دو آرایه را برگزینید که در بیت زیر یافت می‌شوند؟ «شانه می‌آید به کار زلف در آشفتگی آشنایان را در ایّام پریشانی بپرس»	۰/۵
۲۲- در عبارت «ای عزیز! پروانه، قوت از عشقِ آتش خورَد، بی‌آتش قرار ندارد و در آتش وجود ندارد.»: الف) واژه‌های «قرار» و «وجود» موجب آفرینش چه آرایه‌ای شده‌اند؟ ب) «پروانه» نماد چه کسی است؟	۰/۵
۲۳- در متن زیر، یک آرایهٔ «تشخیص» را بیابید و بنویسید. «شگفتا که نگاه‌های لوکس مردم آسفالت‌نشین شهر، آن را کهکشان می‌بینند و دهاتی‌های کاهکش کویر، شاهراه‌علی، راه‌کعبه، راهی که علی از آن به کعبه می‌رود. کلمات را کنار زنید و در زیر آن، روحی را که در این تلقّی و تعبیر پنهان است، تماشا کنید.»	۰/۵
۲۴- برای هر یک از آثار «الف» و «ب»، نام خالقِ اثرِ مناسبی را از سمت چپ جدول برگزینید. الف) بخارای من ایل من ب) مثلِ درخت، در شب باران ۱) باستانیِ پاریزی ۲) احمد عربلو ۳) محمّد بهمن بیگی ۴) محمدرضا شفیعی کدکنی	۰/۵
۲۵- از دیدگاه تاریخ ادبیات، کدام‌یک از موارد زیر، نادرست است؟ الف) «کویر» نوشتهٔ علی شریعتی، نوعی حسب‌حال به حساب می‌آید. ب) محمّدتقی بهار، شعر «دماوندیّه» را در سال ۱۴۰۱، در قالب قصیده سرود. پ) شعر «مست و هشیارِ» پروین اعتصامی، به شیوهٔ مناظره و در قالب قطعه سروده شده است. ت) به غزل‌هایی که محتوای آنها بیشتر مسائل سیاسی و اجتماعی است، غزل اجتماعی می‌گویند که در دورهٔ صفویه رواج یافت.	۰/۵
۲۶- از شعر «صبحِ ستاره‌باران» مصراعی را بنویسید که در آن، ترکیب «جویبار جاری» به‌کار رفته است؟	۰/۲۵
۲۷- جای خالی بیت زیر را با مصراعی مناسب تکمیل کنید. **«وجه خدا اگر شودت منظر نظر .....»**	۰/۲۵
۲۸- از شعر «صبحِ ستاره باران»، مصراعی را بنویسید که با واژهٔ «گفتی» آغاز شده است.	۰/۲۵
«ادامهٔ سؤالات در صفحه ۵»	

www-kanoon-ir

ش صندلی: نام و نام خانوادگی: سؤال امتحان درس: ادبیات فارسی ۳	نام واحد آموزشی: ..... پایه: دوازدهم نام دبیر:	نوبت امتحانی: نیم‌سال اول رشته: ریاضی ــ تجربی سال تحصیلی: ۱۴۰۴-۱۴۰۳

ساعت امتحان: ۸:۰۰ صبح
زمان پاسخگویی: ۹۰ دقیقه
تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۱۰/۰۵
تعداد صفحه سؤال: ۶ صفحه

۲۹- مصراع دوم از بیت زیر را براساس شعرخوانی «در مکتب حقایق» مرتّب کنید. «خواب و خورت ز مرتبهٔ خویش دور کرد رسی- به خویش- بی‌خواب و خور- شوی- که- آن‌گه»	۰/۲۵
قلمرو فکری (۸ نمره) **۳۰- در عبارت زیر، نویسنده از چه موضوعی ناخرسند است و رضایت ندارد؟** «شاهین تیزبال افق‌ها بودم. زنبوری طفیلی شدم و به کنجی پناه بردم.»	۰/۵
۳۱- در بیت زیر، شاعر، چه عاملی را لازمهٔ کمال و ارزشمندی برمی‌شمارد؟ «صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب تا شد تهی از خویش و نی‌اش نام نهادند»	۰/۵
۳۲- با توجّه به دیدگاه شهاب‌الدّین سهروردی و با تکیه بر محتوای درسِ «در حقیقت عشق»، جای خالی عبارت زیر را باواژه‌های مناسب تکمیل کنید. «پس اوّل پایه ..... است و دوم پایه ..... و سیُم پایه، عشق. و به عالَم عشق- که بالای همه است- نتوان رسیدن تا از [آن دو] دو پایهٔ نردبان نسازد.»	۰/۵
۳۳- برای هریک از عبارات «الف» و «ب»، بیت مناسبی را از سمت چپ جدول برگزینید که با آن ارتباط مفهومی داشته باشد. (یکی از ابیات سمت چپ جدول ، اضافی است.) الف) حیات از عشق می‌شناس و مَمات بی‌عشق می‌یاب. ب) در عشق قدم‌نهادن کسی را مسلّم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند. ۱)بی‌عشق زیستن را جز نیستی چه نام است؟/ یعنی اگر نباشی، کارِ دلم تمام است ۲)من که هرآنچه داشتم اوّل ره گذاشتم/ حال برای چون تویی اگر که لایقم بگو ۳)عشق بر یک فرش بنشاند گدا و شاه را/ سیل، یکسان می‌کند پست و بلندِ راه را	۰/۵
۳۴- مفهوم «اشتیاق پایان‌ناپذیر عاشق» از کدام بیت زیر، دریافت می‌شود؟ الف) هرکه جز ماهی، زآبش سیر شد هرکه بی روزی است، روزش دیر شد ب) در نیابد حال پخته هیچ خام پس سخن کوتاه باید، والسّلام پ)در ره عشق نشد کس به یقین محرم راز هرکسی برحسب فکر گمانی دارد ت) روزها گررفت، گو رو، باک نیست تو بمان، ای آن‌که جز تو پاک نیست	۰/۵
«ادامهٔ سؤالات در صفحه ۶»	

www-kanoon-ir

۳۵-در مصراع دوم از بیت زیر، شاعر، مخاطب را به چه چیزی دعوت می‌کند؟ « برکش ز سر این سپید معجر بنشین به یکی کبود اورند»	۰/۵
۳۶- در بیت زیر، شاعر بر پایهٔ تشبیه، چه موضوعی را کم‌ارزش تلقّی می‌کند؟ « جامه‌ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است»	۰/۵
۳۷- مفهوم مناسب را از کمانک روبه‌روی ابیات برگزینید. الف) ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز/ کان سوخته را جان شد و آواز نیامد (رازداری-لطف حق) ب) گفت: «مستی، زان سبب افتان و خیزان می‌روی»/ گفت: «جُرم راه‌رفتن نیست، ره هموار نیست» (اوضاع نامساعد-تزویر)	۰/۵
ابیات و عبارات شماره‌های ۳۸ تا ۴۳ را به نثر روان برگردانید.	
۳۸- پردهٔ ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفهٔ روزی به خطای مُنکر نبُرَد.	۰/۷۵
۳۹-«بگرای چو اژدهای گرزه بخروش چو شرزه‌شیر اَرغند»	۰/۷۵
۴۰- از بیم عقرب جرّارهٔ دموکراسی قرن بیستم، ناچارشده به مارغاشیهٔ حکومت سرهنگ‌ها پناه ببرَد.	۰/۷۵
۴۱- نی، حریفِ هر که از یاری بُرید پرده‌هایش پرده‌های ما درید	۰/۷۵
۴۲- عشق به همه‌جایی مأوا نکند و به هر دیده، روی ننماید.	۰/۵
۴۳- نتوان وصف تو گفتن که تو در فهم نگنجی نتوان شِبه تو گفتن که تو در وهم نیایی	۰/۵
	۲۰

www-kanoon.ir

بسمه تعالی

مجتمع آموزشی فرهنگی علامه

پاسخنامه

سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

آزمون پایان ترم درس: ادبیات فارسی ۳

پایه دهم ـ نیم‌سال اول

پاسخ‌نامه در ۴ صفحه تنظیم شده است.

تاریخ: ۱۴۰۳/۱۰/۰۵

زمان پاسخ‌گویی: ۹۰ دقیقه

قلمرو زبان (۷ نمره)

۱-

معلّق (۰/۲۵)

۲-

الف/ اشتیاق (۰/۲۵)

۳-

مرتبط (۰/۲۵)؛ واژهٔ «باز بسته» معادل معنایی«مرتبط» است.

۴-

نحس (۰/۲۵)؛ فرخنده‌پی: خوش یُمن-نحس:بدیُمن

۵-

عظیمت رضاشاه (۰/۲۵)

۶-

غربت (۰/۲۵)

۷-

کاذیه ← کازیه (۰/۲۵) ـ حوضه ← حوزه (۰/۲۵)- ذُل ← زُل (۰/۲۵)

* تنها به پاسخ‌هایی نمره تعلّق می‌گیرد که واژهٔ نادرست را اصلاح کرده باشد.

۸-

ت/فراغتی-صوابش-ثنایی (۰/۲۵)

۹-

الف) منسوب (۰/۲۵) ب) مستور (۰/۲۵)

۱۰-

الف) فرسخ (۰/۲۵) ده فرسخ راه (۰/۲۵)

۱۱-

او بندهٔ خود را عاشق خود کند. (۰/۲۵) / او (نهاد)، بندهٔ خود (مفعول)، عاشق خود (مسند)، کند (فعل) (۰/۲۵)

www-kanoon-ir

-۱۲

الف) درست(۰/۲۵)؛ «خویش» مضاف‌الیه مضاف‌الیه است.

ب) درست(۰/۲۵)؛ هر دو نهاد هستند؛ دستور (وزیر و مشاور) با جمشید چه نیکو گفت.

-۱۳

الف)(۰/۵)؛ در بیت صورت سؤال، فعل «است» و در مصراع «الف»، «می‌دانی/معلوم است»

هر دو به قرینهٔ معنایی حذف شده‌اند: همان به [است]- از کجا [می‌دانی]

-۱۴

الف) برویم/غیراسنادی (۰/۲۵) ، ب) برو/غیراسنادی (۰/۲۵)

-۱۵

الف) سه ترکیب وصفی (۰/۲۵)؛ این بی‌خردان، بی‌خردان سِفله، مردم خردمند ب)داد (۰/۲۵)

-۱۶

ت) (۰/۵)؛ «فراق» و «فَراغ» هم‌آوا نیستند، چون تلفّظ آن‌ها متفاوت است.

-۱۷

الف)مفعول (۰/۲۵)؛ تو را نمی‌بیند. ب)مفعول (۰/۲۵)؛ باز او را بخواند.

قلمرو ادبی (۵ نمره)

-۱۸

الف) حکومت روم یا حاکمان آن سرزمین (۰/۲۵) ب) مجاز (۰/۲۵)؛ مجاز از قطار

-۱۹

الف)حسن تعلیل (۰/۲۵) ب)آتش عشق/تشبیه عشق به آتش (۰/۲۵)

-۲۰

الف) ۲/ جناس همسان (۰/۲۵)؛«کی» و «کی» دارای جناس همسان است. ب)۴/ اغراق (۰/۲۵)؛ اغراق دربارهٔ فراوانی اشک

-۲۱

اسلوب معادله (۰/۲۵)، ایهام تناسب (۰/۲۵)؛ واژه‌های شانه، آشفتگی و پریشانی دارای ایهام تناسب‌اند.

-۲۲

الف)سجع (۰/۲۵) ب)عاشقِ بی‌ادّعا و پاک باز (۰/۲۵)

www-kanoon-ir

-۲۳

روح داشتنِ تلقّی و تعبیر (۰/۵)

-۲۴

الف/بخارای من ایل من: ۳/ محمّدبهمن بیگی (۰/۲۵)

ب) مثلِ درخت، در شب باران : ۴/محمدرضا شفیعی کدکنی (۰/۲۵)

-۲۵

ت (۰/۵)؛ در عصر مشروطه رواج یافت.

-۲۶

ای جویبار جاری! زین سایه برگ مگریز (۰/۲۵)

-۲۷

زین‌پس شکی نماند که صاحب نظرشوی (۰/۲۵)

-۲۸

گفتی: «به روزگاران مهری نشسته» گفتم (۰/۲۵)

-۲۹

آن‌گه رسی به خویش که بی‌خواب و خور شوی (۰/۲۵)

قلمرو فکری (۸ نمره)

-۳۰

از عرش به فرش آمدنِ خود / از عزّت به ذلّت رسیدنِ خود / تبدیل شرایط مطلوب به نامطلوب (یا هر مفهوم مشابهٔ دیگر) (۰/۵)

-۳۱

تحمل رنج و سختی‌ها (۰/۵)

-۳۲

معرفت (۰/۲۵)، محبّت (۰/۲۵)

*تنها به پاسخ‌هایی نمره تعلّق می‌گیرد که ترتیب رعایت شده باشد؛ یعنی ابتدا معرفت و سپس محبّت ذکر شود.

-۳۳

الف) بیت «۱» / بی عشق زیستن را .... (۰/۲۵)

ب) بیت «۲» / من که هرآنچه داشتم .... (۰/۲۵)

www-kanoon-ir

-۳۴

بیت «الف» / هرکه جز ماهی .... (۰/۵)

-۳۵

قدرت نمایی / به دست گرفتنِ قدرت (۰/۵)

-۳۶

وجودی که در راه وطن فدا نشود. (یا هر مفهوم مشابهٔ دیگر) (۰/۵)

-۳۷

الف) رازداری(۰/۲۵) ب)اوضاع نامساعد (۰/۲۵)

*** ابیات و عبارات شمارهٔ ۳۸ تا ۴۳**

-۳۸

آبروی بندگان را به خاطر گناه آشکار نمی‌ریزد و روزیِ مقرّر کسی را به خاطر گناه ناپسندش قطع نمی‌کند. (۰/۷۵)

-۳۹

مانند اژدهای خطرناک و سمّی حمله‌ور شو و مانند شیرخشمگین و قهرآلود فریاد کن (۰/۷۵)

-۴۰

از ترس دموکراسیِ قرن بیستم که همچون عقرب زرد سمّی، خطرناک است به حکومت نظامیان که همچون مار غاشیه، بسیار خطرناک‌تر است، پناه ببَرد. (۰/۷۵)

*از دانش آموزان، معنی عبارت خواسته شد نه مفهوم آن.

-۴۱

نالهٔ نی، همدم کسی است که از یارش جدا شده و دردِ فراق دارد. نغمه‌های مرتّب نی، راز عاشق را برملا می‌کند. (۰/۷۵)

-۴۲

عشق در هرجایی منزل نمی‌کند و به هر انسانی جلوه نمی‌نماید. (هر کسی، شایستگی عشق را ندارد.) (۰/۵)

-۴۳

[خدایا] نمی‌توان وصف تو را گفت: چون تو در فهم انسان نمی‌گنجی. نمی‌توان چیزی شبیه تو یافت که تو در خیال و تصوّر ما در نمی‌آیی. (۰/۵)